



1

Een verbond van steden

- A.** Wanneer was de tijd van de Hanze? Kleur het goede tijdvak in op de tijdbalk hierboven.
- B.** Hoe is het verbond van de Hanzesteden begonnen?
- Als een groep handelaren die samenwerkten
 - Als een groep piraten die samenwerkten
- C.** Waarom werkten de Hanzesteden samen?
- Zo waren ze sterker dan de Verenigde Oost-Indische Compagnie
 - Zo konden ze goedkoper werken en veiliger reizen

2

Hanzesteden in Nederland

A. Zutphen, Zwolle, Tiel, Kampen en Deventer zijn vijf Nederlandse Hanzesteden. Zet de namen van deze steden bij het goede bolletje op het kaartje hiernaast.

Gebruik hiervoor je atlas.

B. Al deze steden liggen aan een rivier. Hoe heet de rivier waaraan de meest Nederlandse Hanzesteden liggen?

C. Waarom lagen Hanzesteden bijna altijd aan het water? Leg uit!

.....

.....

.....

.....

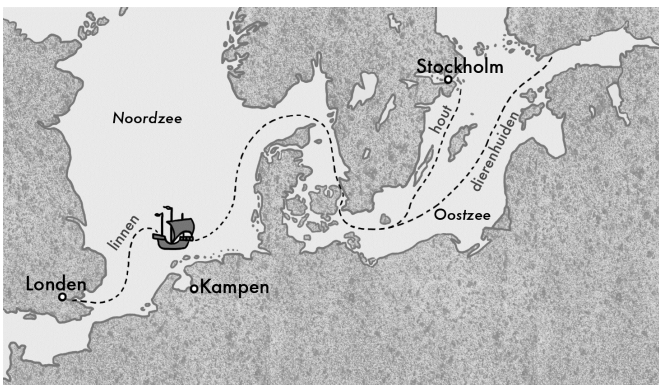
.....



3

Handel over water

- A. Hanzekooplieden handelden bijvoorbeeld in graan, hout, dierenhuiden en linnen. Weet jij waar linnen en hout vandaan gehaald werden? Kijk goed naar het kaartje hieronder en zet de namen van de twee landen erbij.
- B. Het vervoer van deze goederen ging vooral over zee en over rivieren. Daarvoor werden er speciale schepen gebouwd. Hoe heette zo'n Hanzeschip?
- C. Wat weet jij over deze schepen? Streep door wat fout is!



- 1 Het waren schepen van 15 tot 30/30 tot 56 meter lang.
- 2 In het laadruim pasten wel 200/2000 tonnen.
- 3 Kooplieden voeren ermee over alle Europese zeeën/Wereldzeeën.
- 4 Schepen van de Hanze waren te herkennen aan een blauw-witte/rood-witte vlag.

4

Handelswaar

- A. De handelswaar van de Hanze werden in grote tonnen gestopt. Het vervoer in tonnen was handig omdat
- B. De tonnen werden met houten hijskranen geladen en gelost. De hijskranen werden niet door motoren aangedreven maar door
- C. Hanzekoopman Hendrick van Campen kocht in Duitsland 150 tonnen graan voor 10 euro per stuk. Maar wat een pech: tijdens de reis slaan 7 tonnen overboord, 15 tonnen worden geroofd door piraten en de muizen eten 3 tonnen leeg. Gelukkig kan Hendrick de overgebleven tonnen in Kampen voor 20 euro per ton verkopen. Reken uit hoeveel winst Hendrick maakt en zet het bedrag onder de tonnen hiernaast.



.....